

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง "การพัฒนารูปแบบและการถ่ายทอดการฝึกอบรมวิชาชีพห้องสมุดสำหรับผู้ต้องขังในทัณฑสถานจังหวัดปทุมธานี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพห้องสมุด เพื่อพัฒนารูปแบบและถ่ายทอดการฝึกอบรมวิชาชีพห้องสมุด ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้ต้องขังของทัณฑสถาน/เรือนจำในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 แห่ง รวมผู้ต้องขังทั้งสิ้น 12,145 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 846 คน สำหรับการถ่ายทอดการฝึกอบรมใช้กลุ่มตัวอย่างแห่งละ 25 คน รวม 6 รุ่นๆ ละ 5 วัน รวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 150 คน ซึ่งหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้คัดเลือกและจากความสมัครใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามจำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 สอบถามความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพด้านห้องสมุดและฉบับที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการถ่ายทอดการฝึกอบรมหลังจากที่ได้รับการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพด้านห้องสมุด และเป็นผู้เคยใช้บริการห้องสมุดแต่ไม่มีความรู้เรื่องห้องสมุด เนื้อหาที่ต้องการฝึกอบรมมี 5 หัวข้อ ส่วนหัวข้อที่ต้องการฝึกอบรมมากที่สุด คือ การสืบค้นสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์ รองลงมา คือ การซ่อมหนังสือ การวิเคราะห์เลขหมู่ระบบทศนิยมของดิวอี้ การเขียนเอกสารอ้างอิงและการทำบัตรรายการทรัพยากรสารสนเทศ ตามลำดับ

2. รูปแบบที่ต้องการใช้สำหรับการถ่ายทอดการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับเนื้อหาทั้ง 5 หัวข้อ มากที่สุด คือ การใช้ทฤษฎีพร้อมปฏิบัติโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และสไลด์ประกอบคำบรรยาย

3. ปัญหาและอุปสรรคในการฝึกอบรมวิชาชีพของผู้ต้องขังที่ผ่านๆ มา คือ ด้านสถานที่ฝึกอบรม พบว่า มีสภาพห้องฝึกอบรมแออัด ด้านเครื่องมือ/อุปกรณ์ไม่เพียงพอ ระยะเวลาฝึกน้อยไปทำให้ไม่มีความชำนาญเท่าที่ควร ด้านสวัสดิการ พบว่า อุปกรณ์การฝึกอบรมที่แจกให้ไม่เพียงพอ ด้านบุคลากรผู้ฝึกอบรมวิชาชีพและด้านวิชาที่ฝึกอบรม พบว่า มีปัญหาแต่ไม่ได้รับรู้ว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร

4. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความคิดเห็นต่อการถ่ายทอดการฝึกอบรมวิชาชีพด้านห้องสมุด ในเรื่องหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพ การจัดการฝึกอบรม ความสามารถของวิทยากร การวัดผลและประเมินผลการฝึกอบรมและหัวข้อประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่ได้รับ พบว่า มีความคิดเห็นต่อการถ่ายทอดการฝึกอบรมในครั้งนี้อยู่ในระดับมากทุกเรื่อง

ABSTRACT

The objectives of this research entitled "Development of a library model and a vocational training transfer for work in library for inmates in correctional institutions in Pathumthani province" are to survey the interest in and the need for a vocational training program for work in library, to develop a library model, and to provide the training for work in library to inmates in Pathumthani province.

The population of this survey was 12,145 inmates from six correctional institutes in Pathumthani province. The sample size, calculated according to the Yamane formula, was 846 inmates. For the vocational training, 150 inmates (25 inmates from each of the six institutes) were selected by each prison' administrators and based on their willingness to participate in the 5-day training program.

The tool used in this study consisted of two questionnaires. The purpose of the first questionnaire was to collect information regarding the need for training for work in library. The second questionnaire was developed to collect the participants' opinions about the training program after the program was over. The combination of quantitative and qualitative analysis was employed to measure the effectiveness of the program. Essentially, quantitative analysis was conducted using Statistical Package for Social Science (SPSS) for Windows software. Percentage, average, and standard deviation were calculated.

The following results were found from this research.

ผลการวิจัย พบว่า

1. A majority of the inmates used library before and wanted to participate in the training program, but had no knowledge about works in library. There were five subjects that the inmates wanted to be trained. These included retrieving information using computer system, repairing book, analyzing library classification system using Dewey Decimal Classification, writing bibliography, and organizing resource information card (respectively ranked according to their interest from the highest to the lowest).

2. The most suitable model for the training, which could cover the 5 subjects most effectively, was to use the combination of hands-on practice and lecture using electronic materials and power-point presentations.

3. Problems and obstacles that made previous training programs for inmates failed were due to venues that were overly crowded and not enough tools, facilities, and time for hands-on activities. Materials given during the training programs were usually not enough. Training staffs were also a problem; however no specific kind of problems was identified. These resulted in the failures of the programs because the participants did not have enough hand-on experience to perform the job after the programs were over.

4. After this program was over, the participants expressed their opinions regarding the subjects trained, staffs' proficiency, evaluation and assessment process, and usefulness of the program as "Excellent".